

Ammattikorkeakoulu

30.9.2013

Dnro 11053-2013
(5126)

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Lausunto erikoistumiskoulutusta valmistelewan työryhmän muistioon

Diaarinumero **OKM/47/040/2012**

Turun ammattikorkeakoulu kannattaa uutta erikoistumiskoulutusta, joka on suunnattu korkeakoulutetuille henkilöille opintojen jälkeisen ammattitaidon kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi sekä työelämässä tarvittavan asiantuntijuuden vahvistamiseksi. Erikoistumiskoulutusten kehittämisen lähtökohtina työryhmän muistion mukaan on korkeakoulutettujen määrän kasvu, lisääntyvä asiantuntijuuden ja sen kehittämisen tarve, koulutusjärjestelmän tarkoituksenmukaisen toiminnan edistäminen, työurien pidentäminen sekä työmarkkinoiden ja työelämän kehittämiseen liittyvät tavoitteet.

Muistion mukaan erikoistumiskoulutuksille luodaan selvät säädökselliset puitteet, jolloin se muodostaa uuden koulutustyyppin tutkintokoulutuksen ja täydennyskoulutuksen rinnalle.

Tavoitteena on luoda koulutusrakenne, jossa koulutus voidaan toteuttaa yhteinäisinä kokonaisuuksina tai koulutus voi koostua moduuleista. Erikoistumiskoulutus tulee kiinnittää myös vahvasti työelämään. Turun ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmat tukevat hyvin moduulirakenneajattelua. Erikoistumisopintojen päättymisen jälkeen on tarkoituksenmukaista lähteä kehittämään uusia, laadukkaita erikoistumiskoulutuksia, jotka palvelevat alueellista työelämän ja yrittäjyyden kehittämistä.

Pidämme hyvänä lähtökohtana, että erikoistumiskoulutukset rakentuvat työelämlähtöisyyden ohella korkeakoulujen tutkimus- ja kehittämisosaamiselle ja painoaloille. On myös loogista erityisesti aluenäkökulmasta, että erikoistumiskoulutuksista sovittaisiin koulutusvastuiden (yliopistot) ja tutkinnonantotoikeuksien (ammattikorkeakoulut) mukaisesti. Yliopisto- ja korkeakouluyhteistyönä toteutettavat erikoistumiskoulutukset lisäävät oletettavasti koulutusten korkeatasoisuutta ja edistävät asiantuntijuuden vaihtoa eri korkeakoulujen välillä.

Erikoistumiskoulutuksen tuleva rahoitusmalli on vielä avoin, mutta ministeriön lupaama, erikoistumiskoulutuksen erillismääräraha on tervetullut suunnittelun tueksi. Muistiossa todetaan, että erikoistumiskoulutusten rahoituksesta vastaisivat pääsääntöisesti koulutukseen osallistujat sekä heidän taustaorgani-

30.9.2013

Dnro 11053-2013
(5126)

saationsa. Tällöin erikoistumiskoulutusten järjestäminen julkisen sektorin työnantajien tarpeisiin voi olla haastavaa.

Muistion mukaan eri ministeriöt voivat ohjata koulutukseen rahoitusta alakoh-
taisten ja yhteiskunnallisten tarpeiden mukaan. Jos koulutukseen ohjataan
julkista rahoitusta, voidaan koulutuksista periä korkeintaan omakustannushin-
ta. Toisaalta muistiossa todetaan, että vaikka kyseessä ei ole täydennyskou-
lutuksen tavoin koulutus, jossa toimitaan avoimilla markkinoilla, erikoistumis-
koulutusta voidaan järjestää myös liiketaloudellisena toimintana, jolloin suori-
tettuja opintopisteitä ei huomioida korkeakoulujen rahoitusmalleissa. Eri kor-
keakoulut voivat näin ollen tarjota samaa koulutusta eri hinnoilla. Hinnoittelu-
vaihtelut eri ammattikorkeakoulujen välillä saattavat koulutusmarkkinoilla vai-
kuttaa asiakkaan näkökulmasta sekavalta ja avoimen markkinatalouden kil-
pailulta.

Kiinnitämme myös huomiota kulttuurialan erityisluonteeseen. Taiteilija-
ammateissa työskennellään pääasiassa itsenäisinä ammatinharjoittajina ns.
freelance-pohjalta, eikä niinkään perinteisessä palkkatyössä. Työtä leimaa
projektinomaisuus; lyhyet, usein päällekkäiset työsuhteet ilman vakituista
työnantajaa tai työpaikkaa. Tästä syystä tämän tyyppisissä vaihtuvissa työyhtey-
teisöissä on vähän mahdollisuuksia keskittyä osaamisen kehittämiseen yhden
työnantajan näkökulmasta käsin. Eli tässä yhteydessä ongelmaksi saattaa
syntyä niin taide- ja kulttuurialan erikoistumiskoulutusten rahoitusmahdolli-
suudet kuin myös koulutuksen kytkeminen (yhden) työnantajan tarpeisiin. To-
sin taidealoille syntyy jatkuvasti uusia ammattikuvia ja niiden myötä uusia
osaamistarpeita esim. taiteen soveltavien menetelmien käytön myötä sektori-
rajat ylittävälle alalle, mikä toisaalta lisää ammatillisen osaamisen syventämis-
tarvetta.

Juhani Soini
vararehtori